

Innhold

Forord	2
Sammendrag	3
Norsk	3
English	3
1. Introduksjon	5
2. Teori.....	6
2.1 Kort historie om kvinnelige popartister	7
2.2 En introduksjon til feministisk- og kjønnteori.....	8
2.3 Den kulturelle diamanten av Wendy Griswold og utdypende teorier	10
2.4 Livssyklusmodellen	14
2.5 Kort om Billie Eilish.....	16
3. Analyse og diskusjon	18
3.1 Where Do I Begin?.....	18
3.2 Bury A Friend	20
3.3 Not My Responsibility	22
3.4 Vogue-coveret juni 2021	24
3.5 Lost Cause.....	25
4. Konklusjon	27
Bibliografi	29
Bøker:	29
Videoer:	29
Nettkilder:	29

Forord

Takk til veilederen min, Susanne Odjik Solbakken, for å ha satt i gang tankene mine og for god hjelp i starten av denne prosessen.

Takk til Thomas Hilder, for å ha introdusert meg til denne siden av studiet, og for å ha vært, gjennom sine emner og forelesninger, den største inspirasjonen for at jeg endte opp med å gå i retningen jeg valgte.

Takk til familien min for god støtte og motivasjon denne siste tiden.

Sist, men på ingen måte minst, vil jeg takke meg selv for å ha gjort alt dette harde arbeidet og ikke gitt opp selv da det så mørkt ut. Alt er mulig, dersom det er skjebnebestemt.

Innholdet i denne oppgaven står for forfatterens regning.

Sammendrag

Norsk

Billie Eilish er en singer-songwriter som har fått massiv popularitet i musikkindustrien. Hun har blitt anerkjent for sin unike stil og tilnærming til musikk, preget av hennes særegne vokal, introspektive tekster og mørke, atmosfæriske lydlandskap.

Når det gjelder kjønn, identifiserer Billie Eilish seg som en kvinne og bruker hun/henne pronomen. Men hennes kunstneriske uttrykk utfordrer ofte tradisjonelle kjønnsnormer gjennom hennes motevalg og ukonvensjonelle stil. Billie Eilish har vært vokal om viktigheten av det å fritt uttrykke seg selv og individualitet, og oppmuntret fansen hennes til å omfavne deres unike egenskaper og avvise samfunnsmessige forventninger.

Målet med denne oppgaven vil derfor være å utforske den følgende problemstillingen:

Hvordan bryter Billie Eilish konvensjonelle idéer om hva en kvinnelig popstjerne er? I den sammenheng, hvordan har Billie Eilish forholdt seg til temaet kropp, kjønn og seksualitet i sin karriere?

English

Billie Eilish is a female singer-songwriter who gained significant popularity in the music industry. She has been widely recognized for her unique style and approach to music, characterized by her distinctive vocals, introspective lyrics, and dark, atmospheric soundscapes.

In terms of gender, Billie Eilish identifies as a female and uses she/her pronouns. However, her artistic expression often challenges traditional gender norms through her fashion choices and unconventional style. Billie Eilish has been vocal about the importance of self-expression and individuality, encouraging her fans to embrace their uniqueness and reject societal expectations.

The goal of this thesis is to explore the following problem statement: **How does Billie Eilish conventional ideas of what a female pop star is? Moreover, how has Billie Eilish dealt with the concepts of body, gender and sexuality in her career so far?**

“We are all born naked, and the rest is drag.”

- “Born Naked”, RuPaul

1. Introduksjon

Noe av det mest fascinerende med popkulturen er hvordan den kan reflektere samfunnet vi lever i. Susan McClary beskriver i introduksjonskapittelet av boken hennes *Feminine Endings* at musikk ikke bare reflekterer samfunnets synspunkter og verdier, men at musikken også virker som et offentlig medium der kjønnsroller og mange andre deler av våre sosiale liv blir hevdet, vedtatt, bestridt, og forhandlet.¹ Det er derfor veldig viktig å analysere musikk gjennom mange ulike felt. Populærmusikk

Billie Eilish er generasjon Z sin første store popstjerne, men hun er ingen typisk popstjerne da hun ikke helt passer inn i det vi er vant til å se. Debutplata hennes *When We All Fall Asleep, Where Do We Go?* og låten *Bad Guy* ble nummer 1 på Billboard sin Hot 100-liste i 2019.² Dermed ble Eilish den første artisten i USA født i det 21. århundret, bare 17 år gammel, med en nummer 1-singel.³ Hun ble kjent for sin nydelige, nesten hviskende stemme kombinert med «sjangerløs» musikk fylt av lydeffekter, uventede vendinger, og tunge basslinjer.⁴ Hun synger om blant annet monstre under senga, angst og andre mørke følelser. Elton John har hyllet henne som en gammel sjel. Han sier: “I don’t think there’s ever been such a young pop artist to write songs that are so personal.”⁵

Hun har over tid opparbeidet seg en massiv fanbase og interesse hos folket, ikke bare for musikken sin, men også for sitt unike image. Musikkvideoene hennes inneholder absurde syn som at hun gråter svarte tårer eller at hun blir stukket av utallige sprøyter, ting man typisk kunne sett i en thrillerfilm. Men et av Eilish sine viktigste kjennetegn stilen hennes. I årevis gikk hun alltid i oversized klær som var omtrent «800 størrelser for store»⁶, klær som skjulte kroppsfasongen hennes, en stil som tidligere har blitt assosiert med blant andre Missy Elliot, TLC og hip hop-kulturen.⁷ Slik utfordrer hun tradisjonelle kjønnsnormer og omfavner en mer androgyn stil, noe som har utløst samtaler om kjønnsuttrykk og identitet i media og blant hennes tilhørere. Etter at et paparazzibilde av henne ble publisert på Twitter av henne ikledd

¹ McClary 2002, s. 8

² Billboard

³ Wikipedia 2023

⁴ Coscarelli 2019

⁵ Snapes 2021

⁶ Xidias 2019

⁷ Weir 2021

shorts og en singlet, ble hun raskt kritisert, spesielt av menn, for kroppen hennes.⁸ Valget om å skjule kroppen sin, utfordrer de typiske forventningene som stilles til kvinnelige artister om å presentere seg selv på en mer seksualisert måte. Ved å velge posete klær ønsket Eilish å omdirigere fokuset til musikken og talentet hennes i stedet for det fysiske utseendet hennes. Da man først trodde man visste hvem hun var og hva hun sto for, stilte hun på coveret av britiske Vogue i korsett og strømper i juni 2021, en helt ny vending fra hennes tidligere image.⁹ Eilish er interessant i mine øyne fordi hun konstant kjemper for hennes rett til å være multidimensjonal og menneskelig, til tross for hennes popstjernestempel, og hun tolererer ikke manglende respekt. I sin karriere, beholder hun kontrollen.

For å utforske problemstillingen jeg har valgt, tar jeg utgangspunkt i boken *Gender, Branding and The Modern Music Industry* av Kristin J. Lieb. I boken legger Lieb frem *livssyklusmodellen for kvinnelige popstjerner* som viser den forutsigbare veien en kvinnelig popstjerne må følge for å beholde interessen til publikum gjennom karrieren sin.¹⁰ Mye av denne oppgaven baserer seg på boken til Lieb fordi den er det beste rammeverket jeg har funnet som spesifikt omhandler skapelsen og markedsføringen av kvinnelige popstjerner, men jeg skal også låne noen teorier fra sosiologien, kjønnteori og feminismen for å flette Eilish inn i dette. Ellers baserer jeg mye av teksten på intervjuer med og artikler om Eilish.

Målet med denne oppgaven vil derfor være å utforske den følgende problemstillingen:

Hvordan bryter Billie Eilish konvensjonelle idéer om hva en kvinnelig popstjerne er? I den sammenheng, hvordan har Billie Eilish forholdt seg til temaet kropp, kjønn og seksualitet i sin karriere?

2. Teori

I dette kapittelet skal jeg begynne med å presentere litt historie om hvordan kvinnelige popartister gikk fra å primært bli hørt på innspillinger til å bli gjenkjennelige merkevarer sterkt sentrert rundt imaget deres, før jeg skal presentere idéer fra kjønnteori, feminismen, og Wendy Griswold modell, *den kulturelle diamanten*. Deretter skal jeg vise hvordan Kristin J. Lieb har anvendt den med kvinnelige popstjerner i fokus, og vise til et par teorier innenfor sosiologien, blant andre *kritisk teori* og *symbolsk interaksjonisme* som kan hjelpe oss forstå

⁸ Bailey 2020

⁹ Snapes 2021

¹⁰ Lieb 2018, s. 112

Griswolds modell i relasjon til popkultur (mer spesifikt Billie Eilish) enda bedre, samt et par andre viktige spesifiseringer i forhold til den digitale tidsalderen vi lever i. Jeg skal kort gå gjennom hennes *livssyklusmodell*, som viser de mest vanlige karriereveiene som kvinnelige popstjerner tar. Kapittelet avsluttes med en kort introduksjon av Billie Eilish.

2.1 Kort historie om kvinnelige popartister

Lenge var det slik at hvis man ville høre på musikk så spilte man av en CD-plate hjemme, dro på konsert, eller så en opptreden på TV. Da MTV kom på banen i 1981, kunne man se artisten mens man lyttet til ny musikk gjennom musikkvideoer, en umiddelbar assosiasjon mellom artisten og musikken.¹¹ Mer enn noen annen faktor, er MTV grunnen til at utseende og seksualitet har blitt en så betydelig faktor i en musiker sin karriere videre. Nå som publikum kunne se hvem som sto bak musikken fra første stund, begynte de å ha forventninger til hvordan artister burde se ut. Artister med denne ønskede «looken», hadde muligheten til å høyne sine karrierer betydelig over flere plattformer som økte deres markedsføringspotensiale. For andre som ikke hadde det «rette» utseendet, bydde denne endringen på utfordringer. De måtte enten spille på særegenheter eller interessante videoeffekter, eller omprofilere seg selv til noe som var mer appellerende i mottakernes øyne. Selv menn kapitaliserte på dette ved å ha vakre, sensuelle kvinner i fokus i sine musikkvideoer (tenk en typisk rap-musikkvideo fra 90-tallet).¹²

På 90-tallet begynte kvinnelige artister å utkonkurrere menn med salgstallene, på hitlistene, og prisutdelinger. Det kan så klart også være fordi antall kvinner som entret industrien økte og dermed hadde en større sjanse, men mange, eksempelvis James Dickerson, mente at disse kvinnene hadde funnet den rette formelen på suksess: Rebelske kvinner som visuelt appellerte til menn, og oppfylte menns fantasier, som synger sanger som tekstlig resonerte med kvinner.¹³ Menn er visuelle, mens kvinner er emosjonelle, er det ikke det de pleier å si? Denne formelen er godt brukt enda av mange av de største popstjernene vi har sett gjennom tidene oppfyller, med små variasjoner (Beyoncé, Fergie, Ariana Grande, Doja Cat, Cardi B, det fins så mange eksempler.)

¹¹ Lieb 2018, s XVII

¹² Lieb 2018, s. XVIII

¹³ Lieb 2018, s. XIX

2.2 En introduksjon til feministisk- og kjønnteori

Den amerikanske filosofen og litteraturviteren Judith Butler er mest kjent for sin innflytelse på skeiv teori og sine bidrag til feministisk teori. De utga boken sin *Gender Trouble: Feminism and The Subversions of Identity* for første gang i 1990, og den har siden vært et nøkkelverk innenfor skeiv teori.¹⁴ I boken presenterer Butler et skille mellom de engelske begrepene *sex* (biologisk kjønn) og *gender* (sosialt kjønn). Butler argumenterer at sosialt kjønn ikke er biologisk bestemt, men at det i stedet er kulturelt konstruert.¹⁵ Dette vil si at en mann ikke nødvendigvis fremstår som maskulin, og motsatt, en kvinne fremstår ikke alltid som feminin. Dermed er kategoriene maskulin og feminin også kulturelt konstruerte.¹⁶ Det er samfunnet som helhet som former synet vårt på hva som regnes som maskulint og hva som regnes som feminint, og hvordan vi ser på forholdet mellom sosialt- og biologisk kjønn, og disse konseptene er stadig i endring.

I boken presenteres også et nytt begrep, *gender performativity* (kjønnsperformativitet) som er karakteriseringen og definisjonen av det sosiale kjønn til et individ basert på spesifikke ytre og indre kvaliteter.¹⁷ Altså, måten et menneske ser ut, tenker, og snakker kan ifølge Butler være faktorer i å definere noens sosiale kjønn. Butler skriver: “This relational or contextual point of view suggests that what the person “is,” and, indeed, what gender “is,” is always relative to the constructed relations in which it is determined”.¹⁸ Dette betyr at vår måte i å karakterisere og definere et individ har basis i kulturelle forståelser av hva kjønn er. Kjønn, for Butler, er ikke en stabil identitet eller en refleksjon av et essensielt selv, men et sett atferder, gester og uttrykk som utføres og gjentas over tid. Butler skriver videre: “It would be wrong to think that the discussion of ‘identity’ ought to proceed prior to a discussion of gender identity for the simple reason that ‘persons’ only become intelligible through becoming gendered in conformity recognizable standards of gender intelligibility”.¹⁹ Dette viser at identitet også blir en sosial konstruksjon. Sosialt kjønn er da basert på performative

¹⁴ Jessen 2020

¹⁵ Butler 2006, s. 8

¹⁶ Butler 2006, s. 10

¹⁷ Butler 2006, s. 14

¹⁸ Butler 2006, s. 14

¹⁹ Butler 2006, s. 22

handlinger som blir påført et individ gjennom sosiale forventninger. Uten disse performative handlingene, finnes det hverken kjønn eller identitet.²⁰

I formuleringen av dette er Butler innom muligheten for at biologisk kjønn kan være kulturelt konstruert også. Hen skriver: "If the immutable character of sex is contested, perhaps this construct called "sex" is as culturally constructed as gender; indeed, perhaps it was always already gender, with the consequence that the distinction between sex and gender turns out to be no distinction at all."²¹ McClary er også innom kjønnsteori og siterer Stephen Heaths *The Sexual Fix*: "There is no such thing as sexuality; what we have experienced and are experiencing is the fabrication of a 'sexuality', the construction of something called 'sexuality' through a set of representations - images, discourses, ways of picturing and describing - that propose to confirm, that make up this sexuality to which we are then referred and held in our lives, a whole sexual fix precisely."²²

Et av punktene kjønnsteori og feministisk teori har til felles er at de ser bort fra disse binære inndelingene som maskulint-feminint og heterofil-homofil. Alle mennesker har en unik kombinasjon av feminine og maskuline kvaliteter, og seksualitet er et spekter. Samlet sett kritiserer Butlers teori om kjønnsperformativitet den binære forståelsen av kjønn, og understreker den sosialt konstruerte naturen til kjønnsidentiteter og rollen til performative handlinger i deres skapelse og vedlikehold. Den har hatt en dyp innvirkning på feministiske, skeive og kulturelle studier, og har oppmuntret forskere til å undersøke måtene kjønn produseres, reguleres og bestrides på i ulike sosiale sammenhenger. Selv om dette er tilfellet, finner kun et fåtall «typer» femininitet veien inn i popkulturen som jeg skal forklare i løpet av de neste kapitlene.²³

Men hvilke trekk har blitt kulturelt konstruerte som tradisjonelt sett feminine trekk? Kvinner og menn har gjennom tidene blitt sett på som motpoler til hverandre der om maskulinitet kjennetegnes av å vise styrke, så betyr det at femininitet assosieres med svakhet.²⁴

Hegemonisk femininitet kjennetegnes ellers av disse kvalitetene: det kroppslige, følsomhet,

²⁰ Butler 2006, s. 36

²¹ Butler 2006, s. 9-10

²² McClary 2002, s. 8

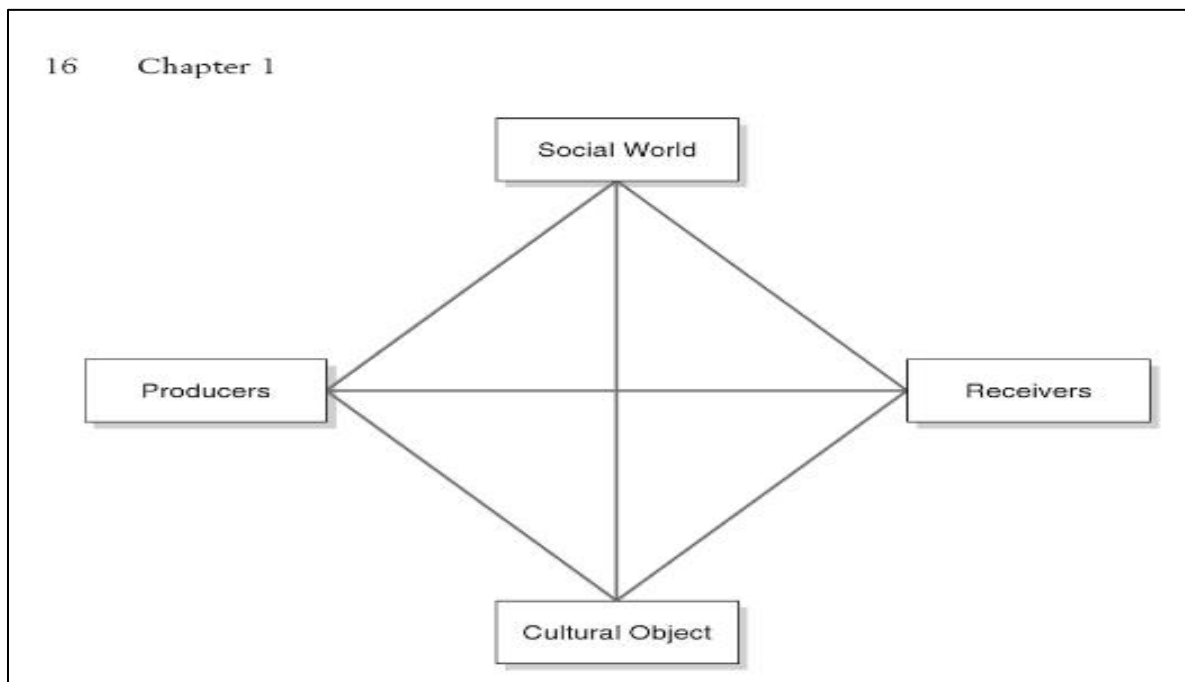
²³ Lieb 2018, s. 9

²⁴ McClary 2002, s. 10

mildhet, varme, passivitet, samarbeidsvillighet, beskjedenhet, ydmykhet, empati, hengivenhet, ømhet og å være emosjonell, snill, hjelpsom, hengiven og forståelsesfull.²⁵

2.3 Den kulturelle diamanten av Wendy Griswold og utdypende teorier

For å forstå dette samspillet bedre og hvilke sosiologiske krefter innvirker skapelsen og mottakelsen av kvinnelige popstjerner, vil jeg presentere sosiolog Wendy Griswold sin modell, *Den kulturelle diamanten*.²⁶ Denne modellen består av fire punkter som er alle koblet sammen: *creator* (skaper), *social world* (den sosiale verden), *cultural object* (det kulturelle objektet), og *receivers* (mottakerne). Diamanten forteller ikke nøyaktig hva som er forholdet mellom disse punktene, bare at det *er* et forhold der, og disse er i konstant endring. Griswold oppfordrer til å supplementere med andre teorier for å videre utforske hvordan disse punktene samhandler, da den bare er ment som et rammeverk.²⁷ Kristin Lieb har tatt denne modellen appellert den til kvinnelige popstjerner spesifikt, så jeg skal supplementere med hennes funn videre her nå.

Figur 1: Den kulturelle diamant²⁸

²⁵ Wikipedia contributors (2023, 15. mai)

²⁶ Griswold 2008, s. 16

²⁷ Griswold 2008, s. 17

²⁸ Griswold 2008, s. 16

Det kulturelle objektet refererer til de materielle og immaterielle kreasjonene produsert av enkeltpersoner eller grupper, for eksempel kunstverk, litterære verk, filmer eller forestillinger.²⁹ Disse objektene legemliggjør kulturell mening og kan analyseres som tekster som formidler budskap og symboler. I denne oppgaven regnes Billie Eilish som det kulturelle objektet.

Skaperne er individer eller institusjoner som skaper og former kulturgjenstander. De inkluderer kunstnere, forfattere, musikere, filmskaper og andre kreative individer eller organisasjoner. Skaperne spiller en avgjørende rolle i å bestemme innholdet, stilen og formen til kulturobjekter.³⁰ I denne oppgaven, vil skaperne være alle som jobber «behind the scenes» for Billie Eilish, alle som er med på å gjøre artisten til det hun er, eksempelvis musikkprodusenter, stylist, manager, media, bloggere, plateselskapet o.l. Eilish selv vil også regnes som en av disse, da hun er en svært aktiv del av det kreative aspektet av karrieren sin. Det er likevel viktig å gjenkjenne at hun er kun en av sine mange skapere, da hun har et helt team bak seg som konstant oppdaterer merkevaren hennes og gjør mye for at hun holdes relevant i dagens kulturlandskap som er i stadig endring.³¹

Mottakerne er individene eller gruppene som engasjerer seg i og tolker kulturgjenstander. De omfatter publikum, lesere, seere, lyttere og deltakere i kulturelle aktiviteter.³² Kulturelt forbruk innebærer mottak, tolkning og appropriering av kulturgjenstander, og det varierer på tvers av ulike sosiale grupper og kontekster. Mottakere i relasjon til Eilish, er så klart alle som følger med på hennes karriere, de som lytter på musikken, ser henne opptre, leser om livet hennes i tabloidene, og de som i større eller mindre grad samhandler med hvilken som helst del av merkevaren hennes.³³

Den sosiale verden omfatter de større sosiale, økonomiske og politiske strukturene og institusjonene der kulturell produksjon og forbruk finner sted. Det inkluderer faktorer som sosial klasse, utdanning, kjønn, etnisitet og maktforhold. Den sosiale verden former og påvirker produksjon, distribusjon og mottak av kulturgjenstander, samt betydningene knyttet

²⁹ Griswold 2008, s. 20

³⁰ Griswold 2008, s. 22

³¹ Lieb 2018, s. 4

³² Griswold 2008, s. 24

³³ Lieb 2018, s. 4

til dem.³⁴ Videre skal jeg gå nøye innom hver av punktene og forklare nærmere hvilke krefter som spiller inn i relasjonene mellom de på modellen.

Lieb trekker frem to teorier fra sosiologien som kan videre hjelpe oss forstå hvilke krefter som driver skapelsen og markedsføringen av kvinner i pop, *kritisk teori og symbolsk interaksjonisme*.³⁵ Tilhørere av kritisk teori tenker at populærkultur blir skapt av profittmotiverte selskaper som selger tankeløs underholdning med mål å tjene på og kontrollere publikummet sitt. De mener at store medieselskaper har evnen til å styrke sosial ulikhet, diktere hva som ettertraktet, forme tankene til folk, opprettholde og skape stereotyper.³⁶ Det høres ut som jeg foreslår at publikum er tankeløse følgere som ikke har noe valg annet enn å bli ofre for budskapene disse medieselskapene prøver å formidle, men nyere tilhørere av teorien tror også at tegn og symboler (i dette tilfellet, popstjerner) kan ha flere betydninger for forskjellige folk, *polysemi*.³⁷

Symbolsk interaksjonisme baserer seg rundt tanken om at det ikke finnes absolutte sannheter, virkeligheten er subjektiv og fortolkes forskjellig av ulike folk basert på en rekke faktorer.³⁸ Tilhørere av dette vil også tro at populærkultur ikke blir skapt av medieselskapene eller publikum alene, men at kulturen *er* de interaksjonene som oppstår mellom punktene på modellen.³⁹ Sosiolog Erving Goffmann foreslo at måten vi er på med forskjellige folk er basert på hvordan vi forventer at andre reagerer på hvem vi er. Vi tar oss til dels på en spesifikk måte for å få en ønsket reaksjon fra de vi omringer oss med.⁴⁰ Det kan også sies for popstjerner sammen med teamet sitt forutsetter de hvordan mottakerne reagerer på og handler deretter.

Uansett hvor mye tid og tanke som blir brukt på å forsiktig skape et kulturelt objekt, så er det umulig å vite hvordan det blir mottatt og tolket. Alle mennesker har ulike forutsetninger til å forstå tegn, symboler, og meldinger. Vi har ulike erfaringer, kunnskaper, bakgrunner om er med på å skape vårt grunnlag for forståelse.⁴¹ Det er viktig å ta i betraktning hva som er

³⁴ Lieb 2018, s. 4

³⁵ Lieb 2018, s. 5

³⁶ Lieb 2018, s. 5

³⁷ Lieb 2018, s. 5

³⁸ Lieb 2018, s. 6

³⁹ Lieb 2018, s. 6

⁴⁰ Lieb 2018, s. 7

⁴¹ Lieb 2018, s. 12

grunnen bak til at mottakeren oppsøker mediet, og hvilken sinnstilstand de er i, mens de konsumerer det.⁴² På en side har vi teorier som foreslår at mottakerne har muligheten til å fritt ta valgene på hva de konsumerer og hvordan de vil tolke det, mens på den andre siden har vi sterke, etablerte sosiale normer i den sosiale verden som påvirker disse valgene, som for eksempel kjønnsnormer.⁴³

Modellen til Griswold ble laget først på 1980-tallet i forbindelse med hennes grad på Harvard. Måten vi konsumerer media har endret seg dramatisk på denne korte tiden, så alle disse interaksjonene mellom punktene på modellen skjer raskere og i mye større skala enn noensinne. Gjennom sosiale medier er disse *skaperne* også *mottakere*.⁴⁴ De kan få direkte tilbakemelding fra publikum om alt de gjør gjennom sosiale medier som TikTok og Instagram. Et veldig interessant fenomen som har oppstått med utviklingen av sosiale medier er *cancel culture*, eller verbet *to cancel*. Cancel culture refererer til et fenomen der enkeltpersoner eller grupper bruker sosiale medieplattformer eller andre midler til å offentlig kritisere og fordømme noen for deres handlinger eller uttalelser, noe som ofte resulterer i alvorlige sosiale og profesjonelle konsekvenser for personen som blir "cancelled".⁴⁵ Handlingen innebærer vanligvis boikott, shaming eller krav om ansvarlighet fra den aktuelle personen eller enheten, og oppstår ofte som svar på handlinger eller uttalelser som anses som støtende, kontroversielle eller inkonsistente med gjeldende sosiale normer eller verdier.⁴⁶

Som nevnt, å være popstjerne i dag handler som sagt ikke bare om musikken. I dag er popstjerner like gjenkjennelige og innflytelsesrike merkevarer som noe annet. Sosiale medier og utviklingen av influenseryrket har gitt økt rekkevidde og det er tilsynelatende lettere enn noensinne å få en tilhengerskare. Før mistet gjerne popstjerner autentisitet hvis det ble avslørt at de drev for mye business utenfor musikken, men i nyere tid er det respektabelt for en artist å være en vellykket merkevare på andre felt.⁴⁷ Alt ved de har en markedsføringsverdi, hva de har på seg, sminken de bruker, hva de spiser, hvem de er sammen med. Hvert eneste aspekt ved livene deres kan kapitaliseres på.

⁴² Lieb 2018, s. 13

⁴³ Lieb 2018, s. 14

⁴⁴ Lieb 2018, s. 12

⁴⁵ Romano 2021

⁴⁶ Romano 2021

⁴⁷ Lieb 2018, s. 17

2.4 Livssyklusmodellen

Selv om det finnes ubegrensede måter å uttrykke sitt kjønn på, virker det som om kun et fåtall av disse typene femininitet har en plass blant popstjerner. Det blir lagt ekstra stor vekt på alder, utseende og seksualitet hos kvinner i motsetning til menn. Under skapelsen av boken sin, intervjuet Lieb en rekke mennesker som jobber høyt musikkindustrien om markedsføringen av kvinnelige popstjerner. Resultatet av intervjuene førte til skapelsen av *The Lifecycle Model for Female Music Star* eller livssyklusmodellen som jeg herved refererer til den som.⁴⁸ Modellen viser disse få typene femininitet man finner blant kvinnelige popstjerner som har nådd langt i karrierene sine i dag.⁴⁹ Disse artistene er nødt til å bevege seg mellom punktene på modellen for å beholde sin markedsføringsverdi gjennom karrierene deres, og modellen viser de hvilke veier som kan tas med sikkerhet uten å falle utenfor systemet og bli etterlatt. Det er viktig for meg å nevne at begrepene som brukes på denne modellen hverken er gode eller akademiske betegnelser, men Lieb ville beholde integriteten til intervjuene og bruker derfor de samme betegnelse som ble brukt av de hun intervjuet.⁵⁰ Mange av de som ble intervjuet var enige om en rekke ting: for å nå langt i popindustrien måtte kvinnene være eksepsjonelt vakre for å i det hele tatt ha en sjanse i industrien, de må være villige til å dele og vise alt til sine krevende fans og styrke sine personlige narrativ (hvem de er og hva de står for) fra starten for å bli en sterk merkevare og forlenge sine karrierer så mye som mulig, de må administrere sine karrierer vidt forskjellig fra mennene i samme bransje, og de må bruke sin seksualitet eller kropp på så mange arenaen innenfor underholdningsbransjen for å maksimere økonomiske vinninger til enhver tid.⁵¹

Jeg forklarer kort de viktigste punktene på modellen: *Good girl* er de fleste kvinner i pop sin inngang i industrien, og kjennetegnes av et søtt, moro, og stabilt image. *Temptress* er som oftest neste fase, og kvinnens seksualitet og attraktivitet blir mer tydelig uten å avsløre for mye.⁵² For de heldige få som fortsetter, kan de velge en av seks veier videre: de kan bestemme at de ikke lengre vil være en del av denne industrien og gå over til andre profesjoner som skuespiller eller programleder (*change of focus*, eksempelvis Queen Latifah), raffinere looken sin og markedsføre seg selv som en av de beste i bransjen (*diva*, Mariah

⁴⁸ Lieb 2018, s. 108

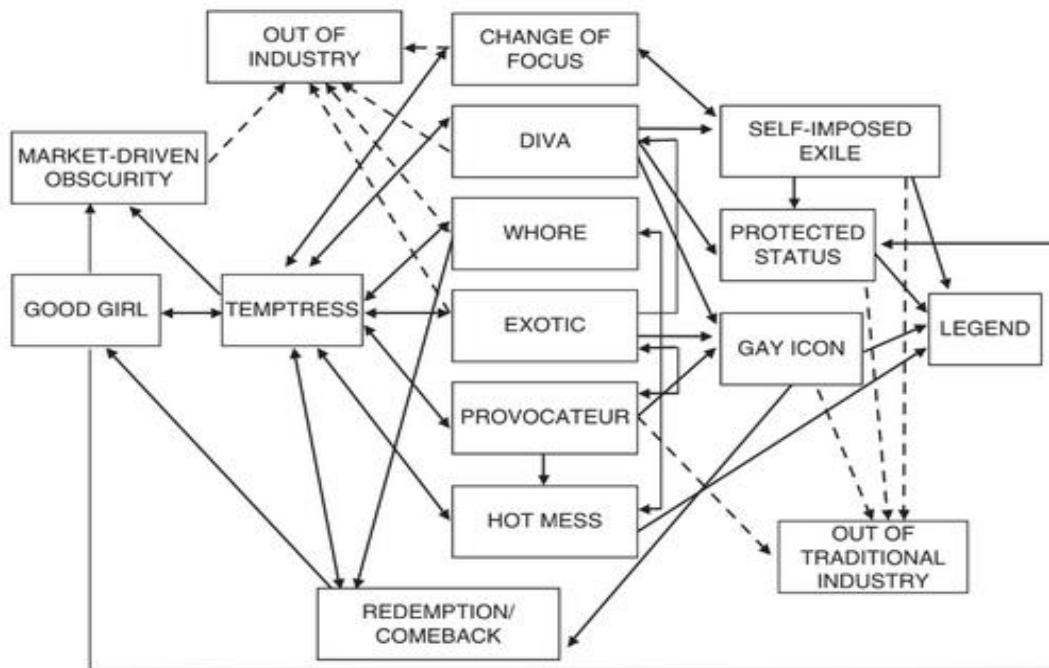
⁴⁹ Lieb 2018, s. 110

⁵⁰ Lieb 2018, s. 109

⁵¹ Lieb 2018, s. 110

⁵² Lieb 2018, s. 113

Carey), bestemme at hennes seksuelle tiltrekning er hennes beste kvalitet (*whore*, Nicki Minaj), markedsføre henne som noe uvanlig enten på grunn av hennes etnisitet, musikalske innflytelser, eller oppførsel (*exotic*, Shakira), provosere gjennom å utfordre sosiale normer eller støtende oppførsel (*provocateur*, Miley Cyrus), eller bedrive offentlig selvdestruksjon (*hot mess*, Ke\$ha).⁵³

Figur 2: Lifecycle Model for Female Music Stars⁵⁴

De fleste kvinner i pop som når langt i karrierene sine begynner imaget sitt som en *good girl*. Grunnen til dette er at om de viser for mye seksualitet for tidlig, så er det ingen vei for de å gå senere og det kan potensielt være ødeleggende for karrieren deres.⁵⁵ Mange popstjerner begynner også karrierene sine veldig unge, da de enten er barn eller tenåringer, og å seksualisere mindreårige jenter blir generelt sett ansett som noe man ikke gjør eller unngår.⁵⁶ Imidlertid så har vi vel alle hørt historier eller sett tilfeller der det ikke ble tatt hensyn til. Det virker ikke å være noe problem da jomfruelighet ble fetisjisert like mye som det åpenlyst seksuelle, ifølge Esquire skribent Ton Junod.⁵⁷ Etter hvert, når disse stjerner når sine sene

⁵³ Lieb 2018, s. 113

⁵⁴ Lieb 2018, s. 112

⁵⁵ Lieb 2018, s. 116

⁵⁶ Lieb 2018, s. 117

⁵⁷ Lieb 2018, s. 123

tenårer, blir dette good girl-imaget gammelt og de må tenke nytt. Ofte skjer dette i form av å aksentuere popstjernens utseende og kropp, og hennes seksuelle tilgjengelighet. Det er på dette punktet de går over i temptress-fasen på modellen.⁵⁸

I temptress-fasen begynner artisten å gå med mer tettsittende klær og hun begynner å mer åpenlyst forsøke å forføre publikummet sitt, og vi lærer mer om henne gjennom intervjuer, tabloider, aviser og lignende. En klassisk scene vi ofte ser er at popstjernen vrir seg i eller på en seng.⁵⁹ Det som regnes som «sexy» for en kvinne i popbransjen handler mindre om å være en god musiker eller karisma, som det gjør for mannlige artister, og mer om kroppen hennes. Mange kvinnelige artister blir tynnere enn før rundt denne tiden for å passe idealet. Det er i denne fasen at popstjernene og teamet deres tester grensene med mottakerne. Målet er å finne den rette balansen mellom modenhet og ungdommelighet, seksuell og jomfruelig.⁶⁰

2.5 Kort om Billie Eilish

Billie Eilish Pirate Baird O'Connell ble født den 18. desember 2001 i Los Angeles, California. Foreldrene hennes, Maggie Baird og Patrick O'Connell er begge skuespillere selv. Både Billie og den eldre broren Finneas gikk aldri på offentlig skole, men ble heller undervist av sine foreldre hjemme.⁶¹ Faren deres, Patrick, har uttalt seg om dette valget og referert til bandet Hanson, bestående av tre brødre: «I was completely swept away by these kids. They were religious Oklahoma home-schooled, but nonetheless. Clearly what had happened was they'd been allowed to pursue the things that they were interested in.» Det ble lagt vekt på frihet hjemme og å finne seg selv uten for mye ekstern påvirkning og gruppepress.⁶²

I barndommen drev hun med dansing, hesteridning, og var med i koret Los Angeles Children's Chorus. Moren hennes, Maggie, som ikke driver med musikk selv, fikk Eilish og Finneas i gang med låtskriving. Finneas tok musikken videre først, og huket inn Eilish til sangen *Ocean Eyes*, en låt han originalt hadde skrevet for bandet sitt. 13-år gammel publiserte Billie og Finneas ut låten på nettstedet SoundCloud, skrevet og produsert av Finneas og sunget av Billie. Sangen gikk viralt over natten.⁶³ Året etter signerte hun med plateselskapene

⁵⁸ Lieb 2018, s. 123

⁵⁹ Lieb 2018, s. 124

⁶⁰ Lieb 2018, s. 126

⁶¹ Coscarelli 2019

⁶² Coscarelli 2019

⁶³ Harding 2019

Darkroom og Interscope Records. John Janick, selskapets sjef, sa om Eilish: “Her sense of style, how she thinks, the way she talks – everything about her was just different. She had such a strong point of view, especially for being 14 years old.”⁶⁴

Billie Eilish sin musikkstil kan beskrives som en blanding av ulike sjangre, først og fremst pop, alternativ og elektropop, med elementer av indie og kunstpop. Musikken hennes er preget av dens mørke, humørfylte og introspektive lyd, ofte med hjem søkende melodier, lagdelt produksjon og hvisket vokal.⁶⁵ Sangene hennes har typisk en dempet og atmosfærisk kvalitet, med minimalistisk instrumentering som lar vokalen hennes stå i sentrum. Hun har blitt hyllet som en svært personlig artist som skriver åpent om tanker og følelser veldig få ville åpnet så mye opp om. I dokumentarfilmen *The World's a Little Blurry*⁶⁶ ser vi at Billie selv er svært involvert i sitt eget image og den kreative prosessen rundt, samt hele musikkprosessen fra låtskrivingen til produksjonen. Hun og storebroren Finneas skriver alle låtene hennes og produserer dem sammen. Dette konsekvente samarbeidet bringer en sammenhengende og unik lyd til diskografien hennes, preget av innovative produksjonsteknikker og oppmerksomhet på soniske detaljer.⁶⁷ Hun begynte tidlig i sin karriere å regissere sine egne musikkvideoer fordi hun følte ikke at andre regissører klarte å legemliggjøre hennes tanker og idéer slik hun forestilte seg dem. Hun har en dagbok der hun tegner og skriver sine idéer og tanker ned svært detaljert, et rikt indre liv, og sier at hennes kreativitet stammer fra spørsmålet om «What if?». «Hva om vi levde i en verden der ...?»⁶⁸ Hun erkjenner at dersom hun ville så kunne hun gitt fra seg denne kreative kontrollen og kommet unna med det, men legger til at hun heller ville dødd enn å gjøre det.⁶⁹

I løpet av sin relativt korte karriere har hun oppnådd utrolig masse. Musikken hennes har oppnådd betydelig suksess i vår verden av streaming. Hun har samlet milliarder av avspillinger på plattformer som Spotify, og musikkvideoene hennes har fått milliarder av visninger. Hun har blitt nominert og vunnet utallige priser. På Grammy-utdelingen i 2020, da hun bare var 18 år, vant hun alle de fire store prisene, Album of the Year, Song of the Year,

⁶⁴ Coscarelli 2019

⁶⁵ Coscarelli 2019

⁶⁶ Cutler 2021

⁶⁷ Coscarelli 2019

⁶⁸ Cutler 2021

⁶⁹ Coscarelli 2019

Record of the Year og Best New Artist, og ble den yngste som har gjort rent bord.⁷⁰ Samme året fikk Eilish og Finneas fikk æren av å skrive og spille inn temalåten til James Bond-filmen *No Time To Die*, og sangen med samme navn ble en stor suksess.⁷¹ Eilish har brukt plattformen sin til å ta opp ulike sosiale problemstillinger og spørsmål om miljøet. Hun har vært frittalende om mental helse, kroppsbilde og klimaendringer, og har aktivt støttet organisasjoner som jobber på disse områdene.⁷²

3. Analyse og diskusjon

I dette kapittelet skal jeg se på karrieren til Eilish. I dette kapittelet skal jeg gå gjennom et par momenter i karrieren hennes der kropp og seksualitet har blitt mye omdiskutert. Først skal jeg se på tidlige momenter i karrieren hennes der kropp og seksualitet ble et tema. Jeg skal også se på da Eilish var på coveret av britiske *Vogue* i juni 2021, da dette fungerte som et slags vendepunkt i karrieren hennes. Jeg skal så kort analysere en musikkvideo fra hver av albumene hennes, *Ocean Eyes* fra *Don't Smile at Me*, *bury a friend* fra *When We All Fall Asleep, Where Do We Go?*, *Lost Cause* fra *Happier Than Ever*; i tillegg til kortfilmen *Not My Responsibility* ved å bruke punkter fra David Machin sin bok *Analysing Popular Music*.⁷³ Målet er å se på hvordan Eilish kan plasseres på livssyklusmodellen basert på hvordan hun utfører kjønn og seksualitet til ulike tidspunkter i karrieren hennes så langt. For enkelthetens skyld kombinerer jeg analysen og diskusjonen, og skriver i kronologisk rekkefølge.

3.1 Where Do I Begin?

13 år gammel la Eilish og Finneas låten *Ocean Eyes* ut på musikkdelingsplattformen SoundCloud der den etter hvert genererte over en million avspillinger.⁷⁴ Etter låten gikk viralt over natten og Eilish signerte med plateselskapet Darkroom Records, kom musikkvideoen ut og ble lastet opp på YouTube den 24. mars 2016 som første singel til EP'en *Don't Smile at Me* som ble utgitt året etter. Musikkvideoen har nå over 435 millioner visninger.⁷⁵ Låten ville jeg beskrevet som dream pop, og den kombinerer elementer fra R&B, popmusikk og elektronika.

⁷⁰ Specter, 2020

⁷¹ Richards, 2021

⁷² Wang, 2023

⁷³ Machin, 2010

⁷⁴ Eilish, «Genius», 2015

⁷⁵ Thompson, 2016

Allerede fra hennes første singel hører vi hennes stille, behagelige vokalklang som hun enda er kjent for i dag. Musikkvideoen er for det meste filmet i ett opptak, og viser Eilish fra skuldrene opp mens hun uttrykker følelsene sine til kameraet.⁷⁶ Dette skaper en følelse av intimitet. Hun opptrer for kameraet i videoen og ser inn i kameraet store deler av tiden.

Tittelen på låten er en åpenbar metaforisk beskrivelse av noens øyne, men i videoen forteller Eilish en historie gjennom øynene sine. Gjennom blikket ser vi at hun er sårbar, hun formidler følelsene hun synger om, eksempelvis «cry» og «scared» som hun synger i refrenget. Å vise følelser og å være sårbar på denne måten er i tråd med det vi kulturelt sett regner som stereotypiske feminine kvaliteter.⁷⁷ Mot slutten av videoen blir hun mer ekspressiv og man ser virkelig desperasjonen i øynene hennes. Eilish gjentar tittelfrasen mange ganger i løpet av låten både i versene og refrenget som gjør at seerne blir dratt mot hennes øyne i videoen også, eksempelvis i første verset: «I've been watchin' you for some time. Can't stop starin' at those ocean eyes. Burning cities and napalm skies fifteen flares inside those ocean eyes. Your ocean eyes.»⁷⁸

I relasjon til kjønn, fremstår Eilish som feminin i videoen. Hårfargen hennes er bleket blond som matcher hennes lyse hud. Håret hennes er langt og hun har på seg en mørkelilla topp som står i kontrast med den lyse bakgrunnen og hennes ellers lyse trekk. Sminken hennes er relativt lett, og fremhever øynene og munnen hennes.⁷⁹ Måten hun fremstår og opptrer i videoen viser ingen tegn til at hun prøver å vike fra den binære kjønnsinndelingen. Jeg tenker dette av to hovedgrunner: Først, det eneste elementet i denne videoen som kunne potensielt fungert som et virkemiddel for å bryte kjønnsstereotypiene er den lilla væsken på fingrene hennes som hun gnir i ansiktet sitt fra siste refrenget til slutten⁸⁰, men tolker jeg det som om hun gjør dette for å uttrykke disse følelsene enda mer tydelig. For det andre, posisjoneringen av kroppen hennes i videoen, selv om vi bare ser ansiktet og skuldrene, er ikke dominerende eller mektig, men snarere sårbar. Jeg ser ikke tegn av noen slik opptreden i Ocean Eyes.

Basert på Eilish sin fremstilling i musikkvideoen alene og låten selv, tenker jeg at også Eilish entret musikkindustrien innenfor kategorien *good girl* på livssyklusmodellen. Både sangen og

⁷⁶ Thompson 2016,

⁷⁷ Butler 1999, s. 10

⁷⁸ Eilish «Genius», 2015

⁷⁹ Thompson 2016

⁸⁰ Thompson 2016, 2:40-3:11

videoen er lettfordøyelige. Eilish blir ikke seksualisert, hun utfordrer ikke etablerte syn på kjønn da hun uttrykker hegemonisk feminine kvaliteter som emosjoner, sårbarhet, og passivitet. Rett og slett, en eksepsjonelt uprovoserende musikkvideo.

Som nevnt innledningsvis, er noe av det mest gjenkjennelige ved henne klesstilen hennes. I en kampanje for Calvin Klein i 2017 kalt *I Speak My Truth in #MyCalvins*, åpnet hun opp om hennes avgjørelse å skjule kroppen hennes for første gang.⁸¹ Hun ville ikke at noen skulle vite alt om henne. Ingen kunne ha meninger om noe de aldri hadde sett, sa hun. I sommer 2020 ble hun fotografert i singlet og shorts av paparazzi, et helt vanlig antrekk for en ung jente når det er varmt ute. Disse bildene ble med en gang møtt av mye hets på nettet. Folk som skrev at hun hadde kroppen til en middelaldrende mor og ikke en 18 år gammel jente.⁸² Hendelsen førte til at hun utdypet om valget sitt å skjule kroppen sin. Hun ville ikke bli seksualisert i media som mindreårig. Hun allerede som 14-åring kunne forutså hun hvordan hun kom til å bli omtalt i media. Det har skjedd utallige ganger før. Unge artiser og skuespillere, med eksempelvis Britney Spears og Brooke Shields som har blitt satt i kompromitterende situasjoner i ung alder og sviktet av de som hadde ansvaret for å beskytte de. Hun sier også at antrekket bare var kontroversielt fordi hun har kurver, og at hvis hun ikke hadde det så ville heller ikke bildet ha blitt så kontroversielt.⁸³

3.2 Bury A Friend

Videre tok Eilish kunstnerskapet sitt en helt annen retning enn kanskje forventet. Debutplata hennes *When We All Fall Asleep, Where Do We Go?* inneholdt mye mørkere sound og tematikk enn tidligere. Låtene går innom temaer som dominans, skurker, og psykiske lidelser.⁸⁴ Bury A Friend ble utgitt som platens tredje singel. Musikkvideoen ble lagt ut på YouTube den 30. januar 2019, og den har i dag over 458 millioner visninger.⁸⁵ Bury A Friend er en interessant låt fordi den har en så særegen minimalistisk sound fylt med utallige lydeffekter (for eksempel glass som knuses og en tannboremaskin⁸⁶) og lag på lag med vokalspor. Den viser den virkelig frem Eilish og Finneas sin kreativitet på sitt beste. Eilish

⁸¹ Ifteqar 2019

⁸² Barlow, 2019

⁸³ Barlow, 2019

⁸⁴ Coscarelli, 2019

⁸⁵ Chaves 2019

⁸⁶ Chaves 2019, 2:15

skrev låten fra perspektivet til monsteret under senga, hennes monster mer spesifikt.⁸⁷ Låten er ment å fremkalle en følelse av angst. Videoen viser en overveiende svart og hvit fargepalett, som forsterker følelsen av mørke og mystikk. Den visuelle stilen, med sine forvrengte kameravinkler, raske kutt, blinkende lys og forstyrrende bilder, skaper en desorienterende og usikker atmosfære.⁸⁸

Musikkvideoen inneholder en kombinasjon av surrealisme og psykologiske elementer, og kan minne om en skrekkfilm. Gjennom videoen kan ulike symbolske elementer observeres, som bidrar til det overordnede temaet og budskapet. Det tilbakevendende motivet av hender, både normale og forvrengte, representerer følelsen av å være fanget. Hendene kontrollerer Eilish, de drar henne i håret, flytter på henne før de river opp t-skjorta hennes og stikker henne med sprøyter i ryggen.⁸⁹ Dette kan tolkes som en metafor for at Eilish sine indre demoner tar kontroll over henne. Et annet fremtredende symbol er den tilbakevendende tilstedeværelsen av en Eilish under en seng, noe som øker den generelle følelsen av frykt og uro.⁹⁰

Musikkvideoen begynner med at vi ser rapperen Mehki Raine liggende i senga på et soverom.⁹¹ Kameraet panorerer nedover, og under ligger Eilish med helt svarte øyne, hun er monsteret i denne scenen. Denne figuren kan sees på som en representasjon av «vennen» hun ønsker å begrave, muligens en referanse til hennes egen indre frykt eller negative tanker.⁹²

Det at musikkvideoen foregår i stor grad på et soverom reflekterer en følelse av intimitet og sårbarhet. Denne settingen forsterker temaene selvrefleksjon og personlige kamper, som om hendelsene utspiller seg innenfor rammen av Eilish sitt sinn. Det skaper en klaustrofobisk og urolig atmosfære, som om selve rommet er en psykologisk labyrint.⁹³ Musikkvideoen viser virkelig Billie Eilish distinkte kunstneriske stil og hennes vilje til å utforske mørke og introspektive temaer. Den skaper en visuelt slående og psykologisk stemningsfull opplevelse, og fanger essensen av sangens hjem søkende natur.

I relasjon til kjønn, fremstiller Eilish Billie Eilish ofte seg selv i en stil som visker ut kjønnsgrenser. Det er tydelig at Eilish har funnet sitt personlige image i tiden mellom *Ocean*

⁸⁷ Eilish «Genius», 2019

⁸⁸ Chaves 2019

⁸⁹ Chaves 2019, 1:00-1:34

⁹⁰ Chaves 2019, 0:30

⁹¹ Eilish «Genius», 2019

⁹² Eilish «Genius», 2019

⁹³ Chaves 2019

Eyes og *Bury A Friend*. I videoen antar hun et overveiende androgynt utseende, iført løstsittende klær, store t-skjorter og oversized bukser. Håret hennes er langt og farget blått. Dette valget å utfordre konvensjonelle kjønnede motenormer, fremmer en mer flytende tilnærming til personlig stil. I *Bury A Friend* forstyrrer og dekonstruerer Billie Eilish tradisjonelle konstruksjoner av feminitet. Hun nekter å tilpasse seg den typiske fremstillingen av kvinner som skjøre eller delikate, i stedet omfavner hun mørkere temaer. Gjennom hele videoen leker Billie Eilish med maktdynamikk. Som monstret under senga blir hun fremstilt som dominerende og kontrollerende (maskuline egenskaper), mens hun i de andre scenene fremstilles som sårbar og underdanig (feminine egenskaper).⁹⁴ Denne flyten utfordrer forestillingen om at makt er iboende knyttet til kjønn. Ved å gjøre det utfordrer Billie Eilish forestillingen om at kjønn bør være strengt definert eller lett kategorisert, som igjen oppfordrer publikum til å stille spørsmål ved og revurdere samfunnskonstruksjoner rundt kjønn.

I relasjon til livssyklusmodellen, mener jeg at Eilish enda var i det som burde vært good girl-fasen av sin karriere på tidspunktet videoen kom, men at hun under skapelsen av debutplaten sin fant sin særegne stil. Dette var den virkelige debuten og imaget hun ville vise til verden. Det er her jeg mener at Eilish er et unntak i forhold til livssyklusmodellen til Lieb. Hadde hun fulgt det konvensjonelle, hadde Eilish fortsatt med sitt lettfordøyelige pop-image sentrert rundt det stabile, lette og moro. I stedet utfordrer hun kjønnsnormer, skriver låter om dystre temaer, og vekker en følelse av urolighet hos seeren.

3.3 Not My Responsibility

Kortfilmen *Not My Responsibility* ble originalt vist som åpningen av konsertene på turnéen hennes *Where Do We Go? World Tour* som begynte mars 2020 før covid19-pandemien førte til at turnéen ble utsatt.⁹⁵ Den 26. mai 2020 ble videoen også lagt ut på Eilish sin Youtube-kanal.⁹⁶ Bakgrunnen til videoen er hendelsen nevnt innledningsvis der Eilish opplevde at et bilde av henne ikledd en singlet gikk viralt på Twitter, og tusenvis av mennesker var raske å slenge inn en kommentar. Videoen viser Eilish i et mørkt, tidløst rom som sakte kler av seg lagvis med svarte klær. Det hele har et svært personlig preg over seg, som om vi vitner noe som burde vært privat. Jeg får inntrykket av at hun opptrer for sin egen del, men anerkjenner

⁹⁴ Chaves, 2019

⁹⁵ Ruiz, 2020

⁹⁶ Eilish "Youtube", 2020

at kameraet er der gjennom blikket sitt iblant.⁹⁷ Lyset varierer mye og skifter både posisjon og styrke slik at ulike deler av henne står i fokus utover filmen. Kameraet skifter mellom å vise henne fra hoften opp til nærbilder av at hun drar ned glidelåsen eller knepper opp knapper. Hun kler av seg både en hettegenser og en skjorte før hun står der i en svart singlet lik den hun ble så hardt kritisert for på Twitter året før. Til slutt kler hun av seg den også og avdekker en svart BH mens hun sakte synker ned i en svart, tjærelignende væske. Like før slutten kommer hun opp igjen et øyeblikk, fullstendig dekt av væsken, før filmen er ferdig.⁹⁸

Musikken er synth-basert og består hovedsakelig av to ulike klanger som beveger seg om hverandre, en bass og litt perkusjon. På dette sporet har Eilish og Finneas tatt utnytte av stereo, da de to klangene beveger seg fra ett øre til det andre. Dette skaper bevegelse i musikken, selv om akkordene skifter i snitt bare hver fjerde takt. Perkusjonen kan minne om et hult treklossinstrument. Den slår på første og fjerde slag i takten konsekvent, men første slaget har ekko som beveger seg fra venstre til høyre øre. Dette forsterker en følelse av tomhet som lokalet allerede gir.⁹⁹

Over bakgrunnsmusikken leverer Eilish en monolog om at hun blir dømt for alt hun gjør og hennes respons til dette.¹⁰⁰ Hun gjemmer seg ikke bak metaforer eller andre virkemidler, men går heller rett på sak, og sier det hun vil få frem på en direkte måte. Enkelte strofer av teksten blir aksentuert av å stable flere vokalspor oppå hverandre og til tider litt ekko på enden av strofen, eksempelvis ved 2:48.¹⁰¹ Hastigheten på bevegelsene på klangene brukes også for å forsterke enkelte deler av teksten. I teksten anerkjenner hun offentlighetens tilbakemeldinger om henne. Hun erkjenner også at mange bruker henne som eksempel for å påføre andre kvinner skam. Eilish stiller spørsmål ved dobbeltmoralen og de urealistiske forventningene som ble stilt til henne som en ung kvinne i musikkbransjen.¹⁰² Hun forklarer videre at uansett hva hun gjør så hadde hun aldri vunnet, det vil alltid være noen som ikke liker hva hun gjør. Filmen understreker det samfunnsmessige presset for å overholde skjønnhetsstandarder og granskningen som offentlige personer står overfor. Det fremhever behovet for samfunnet til å skifte fokus fra fysisk utseende til å verdsette individer for deres talenter, prestasjoner og

⁹⁷ Machin 2010

⁹⁸ Eilish "Youtube", 2020

⁹⁹ Eilish "Youtube", 2020

¹⁰⁰ Eilish "Genius", 2020

¹⁰¹ Eilish 2020, 2:48

¹⁰² Eilish «Genius», 2020

karakter. Eilish utfordrer forestillingen om at hennes verdi utelukkende bestemmes av kroppen hennes, og hevder at det ikke er hennes ansvar å passe inn i formen pålagt av andre: “Is my value based only on your perception? Or is your opinion of me not my responsibility?”¹⁰³

Gjennom filmen utfordrer Billie tradisjonelle standarder for skjønnhet og femininitet, og presset for å tilpasse seg et spesifikt image. Dette gjør hun ved å ha på seg et noe i sin signaturstil, en hettegenser. I starten av filmen, ser vi Eilish med hetta på hodet med håret skjult inni den, vi ser kun den neongrønne fargen mot røttene. fremstår Eilish som feminin. Håret hennes, selv om hun har den neongrønne fargen mot røttene, Neglene hennes er veldig lange, malt svarte. Filmen markerer første gang i karrieren hennes der hun har vist kroppen sin som del av et kulturelt objekt, men målet med denne filmen er ikke for Eilish å fremstå som sexy. Målet er å ta tilbake kontrollen over narrativet etter all diskusjonen om kroppen hennes på nettet og i media. Dette viser hennes vilje til å uttrykke seg autentisk og konfrontere spørsmål om kjønn, kroppsbilde og selvaksept.

3.4 Vogue-coveret juni 2021

Etter dokumentaren *World's A Little Blurry* kom ut, lovte hun fansen sin en «ny æra». Etter måneder med spekulasjon fra ivrige fans om denne nye æraen Eilish hadde hintet til så lenge, avduket Eilish hvittblondt hår på Instagram i mars 2021.¹⁰⁴ Bildet slo rekorden for bildet som raskest nådde 1 million likes på appen; 6 minutter.¹⁰⁵ Men hun stoppet ikke der. I juni 2021 poserte Eilish på coveret av britiske Vogue ikledd korsett og strømpeholdere, det stikk motsatte fra hennes vanlige "look".¹⁰⁶ Igjen slo hun sin egen rekord for raskest likte bilde på Instagram.

Om coveroppslaget skriver sjefsredaktøren for bladet, Edward Enniful, at Eilish kom til Vogue med en idé: Hva om hun ville vise kroppen sin for første gang i et moteoppslag inspirert av pin-up modeller fra det 20. århundret?¹⁰⁷ Resultatet ble et sett bilder av Eilish ikledd spesiallagede undertøysett bestående av korsett og strømper, Billie slik vi aldri hadde sett henne før. Enniful understreker at det er ikke selve konseptet som er interessant, men

¹⁰³ Eilish «Genius», 2020

¹⁰⁴ Eilish «Instagram», 2021

¹⁰⁵ Snapes 2021

¹⁰⁶ Snapes 2021

¹⁰⁷ Enniful, 2021

heller hele historien som ligger bak. Det at Eilish har blitt hyllet som et motsvar til disse overbrukte tropene vi finner i popmusikken, gjør dette coveret ekstra virkningsfullt og uventet.¹⁰⁸

I coverintervjuet blir hun introdusert som et ikon for kroppspositivisme, et begrep hun alltid har hatt problemer med. Hun innrømmer at hun kroppen hennes var den opprinnelige årsaken til at hun i ung alder ble deprimert, som da var hovedgrunnen til at hun var tiltrukket stilen hun er så godt kjent for og kalte kroppen hennes for hennes dypeste usikkerhet. Som tenåring var det hardt for henne å akseptere at kroppen hennes ikke passet idealet, så hun tok det som en fornærmelse både å få ros og kritikk for hvordan hun så ut.¹⁰⁹

Et år senere, i et intervju for NME i juni 2022, tenker hun tilbake til Vogue-coveret og promoteringen av *Happier Than Ever*, og tilstår at hun ikke visste hvem hun var på den tiden. Hun var lei av at folk satte henne i bås, koblet identiteten hennes for mye med imaget hennes, og hun ville vilde folk og vise allsidighet.¹¹⁰ I samme intervjuet sa hun også at nå som det var forbi følte hun seg komfortabel med å gå tilbake til det gamle imaget sitt. Hun gjorde det som var forventet av henne. Følte hun seg presset?

I relasjon til livssyklusmodellen, markerer dette coveret hennes overgang til tempress-fasen. Hun poserer i tettsittende klær og viser mer hud, men ikke for mye heller. Hun viser ikke unødvendig mye hud, og bildeserien fungerer som en form for kunstprosjekt med mål å fortelle en historie. Korsett og strømpeholdere blir umiddelbart assosiert med seksualitet.

3.5 Lost Cause

Eilish sin andre plate *Happier Than Ever* tar igjen en ny vending fra tidligere, og her kommer Eilish sin innflytelse fra jazzsangere som Frank Sinatra og Julie London frem.¹¹¹ Sentrale temaer på denne plata er maktbalanse, Eilish sitt forhold til media, og usunne relasjoner. Sangen *Lost Cause* er spor nummer syv på plata. Låten er et stikk til et tidligere forhold der hun ser tilbake på et forhold, og skjønner ikke hva hun så i vedkommende¹¹² Musikkvideoen til sangen ble utgitt 2. juni 2021.¹¹³ Videoen inneholder Billie Eilish og en gruppe kvinnelige

¹⁰⁸ Enniful, 2021

¹⁰⁹ Barlow, 2019

¹¹⁰ Smith, 2022

¹¹¹ Wikipedia contributors, (2023, May 24)

¹¹² Eilish, «Genius», 2021

¹¹³ Eilish, «Youtube», 2021

venner som deltar på en bekymringsløs og leken overnattingsfest. Den skildrer en mer avslappet og lettsinnet side av Billie Eilish, som avviker fra den mørke og humørfylte estetikken som vanligvis er assosiert med hennes tidligere arbeid. Videoen presenterer en letthjertet og bekymringsløs atmosfære, med fokus på en fest med overnattingstema med en gruppe jentevenner.¹¹⁴ Det visuelle i videoen er lyst, fargerikt og energisk. De skaper en atmosfære av lekenhet, med livlige dansesekvenser, dumme øyeblikk og øyeblikk av bekymringsløs latter. Denne estetikken bidrar til videoens generelle lette stemning.¹¹⁵

I relasjon til kjønnsperformativitet fremhever vennskapsbåndet mellom kvinner, og understreker moroa og friheten de opplever sammen, Eilish og vennene hennes som engasjerer seg i aktiviteter som å danse, tulle rundt og nyte hverandres selskap. Videoen viser flere ulike kroppstyper, og fremmer kroppspositivitet og selvaksept.¹¹⁶ Kvinnene i videoen vises i komfortable klær, uten å overholde konvensjonelle skjønnhetsstandarder. Denne representasjonen sender et budskap om å omfavne seg selv og trosse samfunnspress. For Eilish beveger seg delvis bort fra sin signaturstil til fordel for komfortabelt loungewear som shorts og silketopper.¹¹⁷ Hun viser mer hud enn vanlig, men igjen var det hun som regisserte videoen selv. Hun har full kontroll over hvordan hun blir presentert i musikkvideoen. Ved å skildre at de kvinnene har kontroll over sitt eget narrativ og ikke blir tvunget til å opptre som de gjør, gir videoen kvinner makt ved at de tar eierskap over deres liv og avgjørelser.¹¹⁸ Videoen undergraver forventningene til en typisk, seksualisert sleepover-scene. I stedet skildrer den en mer realistisk og uformell sammenkomst, der fokuset er på ekte tilknytning og hygge blant venner. Denne avvikelsen fra typiske overseksualiserte sleepover-troper utfordrer konvensjonelle forestillinger om feminitet.¹¹⁹

Videoen fikk generelt positive anmeldelser fra fans og kritikere, som satte pris på den letthjertede og morsomme naturen til det visuelle. Mange berømmet representasjonen av kvinnelig vennskap og den generelle styrken som ble formidlet i videoen, men videoen skapte en del kontrovers hos andre. En del av følgerne hennes mente at videoen var «queerbaiting». Queerbaiting er en markedsføringstaktikk innenfor media der de antyder skeivhet uten å

¹¹⁴ Eilish, «Youtube», 2021

¹¹⁵ Eilish, «Youtube», 2021

¹¹⁶ Eilish, «Youtube», 2021

¹¹⁷ Eilish, «Youtube», 2021

¹¹⁸ Eilish, «Youtube», 2021

¹¹⁹ Eilish, «Youtube», 2021

egentlig vise det med mål å tiltrekke mer publikum og tjene mer penger.¹²⁰ Eilish responderte på denne kritikken bare ved å si at hun elsker jenter.¹²¹

Jeg synes det er veldig morsomt at Lieb skriver at popstjerner i temptress-fasen ofte vrir seg oppå eller i en seng, fordi det er akkurat det som skjer her. Eilish viser mer hud enn vanlig, uten å være «for seksuell».

4. Konklusjon

Som ung jente forutså Eilish reaksjonene til media. Hun valgte da å skjule kroppen sin for å unngå å bli seksualisert. Hvordan kunne hun ikke? Det samme hadde skjedd med en rekke andre artister og skuespillere som kom inn i medias søkelys allerede i ung alder. Nå er Eilish bare 21 år gammel, men har mange år bak seg i industrien allerede og har rukket innom flere punkter på livssyklusmodellen allerede. Selv om hun kanskje begynte karrieren sin på utradisjonelt vis med et image som i stor grad baserte seg rundt å uttrykke sitt indre liv og sjokkere ved å ta opp mørk tematikk i musikken og musikkvideoene hennes, og måten hun utfører kjønn på. Sistnevnte kan også ses i sammenheng med tiden vi lever i nå. Det har i mye større grad blitt mer akseptabelt å eksperimentere med kjønnsuttrykket sitt og avvike fra den binære kjønnsinndelingen som har eksistert i alle år. Det virker nå som om hun er på vei inn i forløpet til modellen med promoteringen av Happier Than Ever og hennes tilstedeværelse på Instagram. Jeg vil si hun har entret sin temptress-æra, og det blir spennende å se videre hvilken vei hun tar, om hun følger modellen videre, eller gjør noe helt uventet.

I forhold til kontroversene: Blir det stilt for høye krav til selvbevissthet for unge popartister? Må de være et ferdigutviklet "produkt" før de trer inn i offentligheten og må derfor kunne stå for alt de sier og gjør gjennom hele karrieren sin for resten av livene sine? Hvis ikke, hvordan skal man vite hvem som utnytter fordelene av et slikt image og ikke?

Kjønnsprestasjoner er et komplekst og personlig tema, og Eilish sin tilnærming er bare ett eksempel på hvordan individer kan utforske og utfordre kjønnsnormer. Stilen og budskapet hennes har gitt gjenklang hos mange fans, og med hennes rekkevidde har det bidratt til at flere snakker om kjønnsidentitet og -uttrykk i dagens samfunn.

¹²⁰ Murphy, 2023

¹²¹ Williams, 2021

Bibliografi

Bøker:

Butler, Judith. (1999). *Gender Trouble: Feminism and the Subversions of Identity*. New York: Routledge.

Griswold, Wendy. (2008). *Cultures and Societies in a Changing World*. 3. utgave. Thousand Oaks, Calif: Pine Forge Press.

Lieb, Kristin J. (2018). *Gender, Branding, and the Modern Music Industry: The Social Construction of Female Popular Music Stars*. 2. utgave. New York: Routledge.

Machin, David. (2010). 2. Album Iconography: Postures, Objects, Settings. In *Analysing Popular Music: Image, sound and text*. London: SAGE Publications Ltd.

McClary, Susan. (2002). *Feminine Endings: Music, Gender and Sexuality*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Videoer:

Chaves, Michael. (Regissør). (2019, 30. januar). Bury A Friend. [Musikkvideo]. Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=HUHC9tYz8ik>. Hentet 23. mai 2023.

Cutler, R.J. (Regissør). (2021). *The World's a Little Blurry* [Dokumentarfilm]. USA: Neon

Eilish, Billie. (Regissør). (2020, 26. mai). *Not My Responsibility*. [Kortfilm]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=ZlvfYmfefSI>. Hentet 10. mai 2023.

Eilish, Billie. (Regissør). (2021, 2. juni). *Lost Cause*. [Musikkvideo]. Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=S2dRcipMCpw>. Hentet 25. mai 2023.

Thompson, Megan (Regissør). (2016, 24. mars). Ocean Eyes. [Musikkvideo]. Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=viimfQi_pUw. Hentet 23. mai 2023.

Nettkilder:

Bailey, Alyssa. (2020). Billie Eilish Responds to Trolls Criticizing Photo of Her in Camisole: 'Can We Normalize Real Bodies?'. Elle: <https://www.elle.com/culture/celebrities/a34373522/billie-eilish-bodyshamers-photo-response/>. Hentet 25. mai 2023.

Barlow, Eve. (2019). *Billie Eilish Has Already Lived a Hundred Lives—And She's Only 17*. Elle Magazine: <https://www.elle.com/culture/a28872999/billie-eilish-interview-october-2019-elle-cover/>. Hentet 16. mai 2023.

Billboard. <https://www.billboard.com/artist/billie-eilish/chart-history/tlp/>. Hentet 23. mai 2023.

Coscarelli, Joe. (2019). Billie Eilish interview: 'I want to be able to mourn for XXXTentacion, I don't want to be shamed for it'. Independent: <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/music/features/billie-eilish-interview-album-when-we-all-fall-asleep-xxxentacion-a8854536.html>. Hentet 18. mai 2023.

Eilish, Billie. (2015). Sangtekst *Ocean Eyes*. Genius: <https://genius.com/Billie-eilish-ocean-eyes-lyrics>. Hentet 23. mai 2023.

Eilish, Billie. (2019). Sangtekst *Bury A Friend*. Genius: <https://genius.com/Billie-eilish-bury-a-friend-lyrics>. Hentet 23. mai 2023.

Eilish, Billie. (2020). Sangtekst *Not My Responsibility*. Genius: <https://genius.com/Billie-eilish-not-my-responsibility-lyrics>. Hentet 23. mai 2023.

Eilish, Billie. (2021). Sangtekst *Lost Cause*. Genius: <https://genius.com/Billie-eilish-lost-cause-lyrics>. Hentet 25. mai 2023.

Harding, Charlie. (2019). *Billie Eilish, the neo-goth, chart-topping teenage pop star, explained*. Vox: <https://www.vox.com/culture/2019/4/18/18412282/who-is-billie-eilish-explained-coachella-2019>. Hentet 24. mai 2023.

Iftaqar, Naheed (2019). *Billie Eilish On Why She Wears Baggy Clothes in Calvin Klein's Campaign Video*. Vogue Arabia: <https://en.vogue.me/fashion/billie-eilish-truth-calvin-klein-new-campaign-video/>. Hentet 25. mai 2023.

Jessen, Reidar Schei. 2022. Judith Butler i Store norske leksikon. https://snl.no/Judith_Butler. Hentet 25. mai 2023.

Murphy, Colleen. (2023). *Why Queerbaiting in Marketing and Media Is Harmful and How You Can Help Stop It*. Health.com: <https://www.health.com/mind-body/lgbtq-health/queerbaiting>. Hentet 19. mai 2023.

Richards, Will. (2021). *James Bond theme co-producer on how Billie Eilish and Finneas won over Daniel Craig*. NME: <https://www.nme.com/news/music/james-bond-theme-co-producer-on-how-billie-eilish-and-finneas-won-over-daniel-craig-3058104>. Hentet 25. mai 2023.

Romano, Aja. (2021). *The second wave of "cancel culture"*. Vox: <https://www.vox.com/22384308/cancel-culture-free-speech-accountability-debate>. Hentet 24. mai 2023.

Ruiz, Matthew Ismael. (2020). *Watch Billie Eilish's Not My Responsibility Short Film From Her Canceled Tour*. Pitchfork: <https://pitchfork.com/news/watch-billie-eilishs-not-my-responsibility-short-film-from-her-canceled-tour/>. Hentet 25. mai 2023.

Smith, Thomas. (2022). *Billie Eilish: "I owe it to everyone to put on a good Glastonbury show"*. NME: <https://www.nme.com/big-reads/billie-eilish-cover-interview-2022-glastonbury-festival-3253169>. Hentet 9. mai 2023.

Snapes, Laura. (2021). *“It’s All About What Makes You Feel Good”*: Billie Eilish On New Music, Power Dynamics, And Her Internet-Breaking Transformation. Vogue: <https://www.vogue.co.uk/news/article/billie-eilish-vogue-interview>. Hentet 9. mai 2023.

Specter, Emma. (2020). *Billie Eilish Is the Youngest-Ever Artist to Win Album of the Year at the Grammy Awards*. Vogue: <https://www.vogue.com/article/billie-eilish-makes-history-wins-2020-grammy-awards>. Hentet 23. Mai 2023.

Wang, Jen. (2023). Our Future: Billie Eilish on Climate Activism and Radical Hope. Vogue: <https://www.vogue.com/article/billie-eilish-climate-activism-january-cover-2022-video>. Hentet 25. mai 2023

Weir, Keziah. (2021). *The Charming Billie Eilish*. Vanity Fair: <https://www.vanityfair.com/style/2021/01/the-charming-billie-eilish-march-cover>. Hentet 9. mai 2023.

Wikipedia contributors. (2023, May 23). Billie Eilish discography. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 04:38, May 25, 2023, from https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Billie_Eilish_discography&oldid=1156594982.

Wikipedia contributors. (2023, May 15). *Femininity*. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 04:37, May 25, 2023, from <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Femininity&oldid=1154951744>.

Wikipedia contributors. (2023, May 24). Happier Than Ever. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 09:09, May 25, 2023, from https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Happier_Than_Ever&oldid=1156803500.

Williams, Mae. (2021). *Billie Eilish has been accused of queerbaiting in her ‘Lost Cause’ video*. Dazed: <https://www.dazeddigital.com/music/article/53183/1/billie-eilish-has-been-accused-of-queerbaiting-in-her-lost-cause-video>. Hentet 25. mai 2023.

Xidias, Angelica (2019) *Billie Eilish on her love of fashion and why she opts for oversized styles*. Vogue: <https://www.vogue.com.au/celebrity/interviews/billie-eilish-on-her-love-of-fashion-and-why-she-opts-for-oversized-styles/news-story/c45786b69c9979a75f69c58ee66e728d#>. Hentet 23. mai 2023.